

Metodický pokyn ředitele SOŠ a SOU, Kladno, Dubská ke vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení a chování

Metodický pokyn stanovuje podrobnosti organizačního zajištění a postupů při vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování v SOŠ a SOU, Kladno, Dubská.

Tento metodický pokyn je v souladu s § 7 Vyhlášky 72/2005 Sb., v platném znění - o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, Vyhláškou 73/2005 Sb., v platném znění - o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných a § 5 Vyhlášky 13/2005 v platném znění.

Čl. I

Úvodní ustanovení

1. Žákem se specifickými poruchami učení nebo chování (dále jen „žák“) je žák, u kterého se specifická porucha projevuje v oblasti motorických dovedností, matematických dovedností nebo jazykových dovedností včetně písemného projevu, nebo žák se specifickými poruchami v oblasti sociálních dovedností, tj. chování, u kterého bylo toto postižení potvrzeno na základě psychologického a speciálně pedagogického vyšetření (dále jen „odborné vyšetření“). Odborné vyšetření je podkladem pro poskytování speciálně pedagogické péče.
2. Speciálně pedagogická péče poskytovaná žákům formou individuální integrace zahrnuje výuku speciálních dovedností zaměřených na odstraňování příznaků specifické poruchy učení nebo chování žáka.
3. Organizace vzdělávání individuálně integrovaného žáka (individuální integrací) se rozumí vzdělávání žáka v běžné škole. Rozsah a průběh speciálně pedagogické péče jsou stanoveny v souladu s výsledky odborného vyšetření v individuálním vzdělávacím plánu (dále jen IVP) žáka dle §18 ŠZ, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka. IVP je součástí osobní dokumentace žáka.
4. Škola umožňuje žákům v souladu s pedagogickými principy individuálního přístupu a v souladu s obsahem IVP používat dostupné kompenzační pomůcky (kalkulátor, počítač, speciální učebnice, didaktické materiály apod.).
5. Vedení školy dbá na uplatňování postupů doporučených v závěrech odborného vyšetření a podporuje zvyšování úrovně odborné připravenosti pedagogických pracovníků školy pro práci s žáky. Snaží se, aby všichni pedagogičtí pracovníci postupně prošli školeními pro práci s žáky se specifickými poruchami učení (dále jen „SPU“) a chování (dále jen „SPCH“).

6. Škola umožní žákům individuální formou zadat plnění úkolů a zohlednit příznaky SPU nebo SPCH v hodnocení a klasifikaci žáka.
7. Pedagogické postupy se týkají zpravidla individuálního pracovního tempa žáka, individuální úpravy způsobu hodnocení a klasifikace s přihlédnutím k postižení žáka např.:
 - při výuce jazyků se upřednostňuje ústní osvojování, doplňování testů, **využívá se gramatických tabulek a přehledů, při písemných pracích využívat PC dle potřeby žáka,** omezuje se psaní diktátů a individuálně se upravuje způsob psaní, kontrola porozumění;
 - při poruše matematických schopností se využívá co nejvíce didaktických pomůcek.
8. Škola uplatňuje podpůrný výukový program „Záchrana“ a individuální přístup též k žákovi, u kterého se objevily významné obtíže v oblasti jazykového vzdělávání, matematiky, případně další obtíže týkající se pozornosti, soustředění, projevů hyperaktivity, impulzivity apod. s cílem podpořit školní úspěšnost žáka a předejít jeho selhávání při výuce.
9. **Za obsah a realizaci podpůrného výukového programu „Záchrana“ odpovídá učitel příslušného vyučovacího předmětu.**

Čl. II Škola

1. Vedení školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole zpravidla výchovným poradcem, **školním speciálním pedagogem** a školním metodikem prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli, učiteli odborného výcviku, vychovateli, popř. dalšími pedagogickými pracovníky školy.
2. Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby zaměřené na:
 - a) prevenci školní neúspěšnosti;
 - b) primární prevenci sociálně patologických jevů;
 - c) kariérové poradenství **integrující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,**
 - d) odbornou podporu při integraci a vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z jiného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním;
 - e) péči o vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků;
 - f) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky **s výchovnými či výukovými obtížemi a vytváření předpokladu pro jejich snižování**
 - g) metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických poznatků a dovedností do vzdělávací činnosti školy.

Čl. III

Vzdělávání žáků

1. Při poruchách SPU a SPCH škola spolupracuje především s rodiči a pedagogicko-psychologickou poradnou.
2. K trvajícím příznakům postižení škola přihlíží po celou dobu studia. Přizpůsobuje průběh přijímacích zkoušek, jsou-li organizovány. Přijímací zkoušky, maturitní zkoušky, závěrečné učňovské zkoušky jsou připraveny ve dvojím vyhotovení tj. pro žáky bez SPU a speciálně pro žáky zatížené poruchami učení.
3. V průběhu studia vyučující u žáků s SPU zohledňují pomalejší pracovní tempo, upřednostňují ústní zkoušení, při písemném zkoušení jsou využívány testy s nabídkou odpovědí, na vypracování domácí přípravy mají možnost využívat PC s korektorem chyb atd.
4. Speciálně pedagogickou nebo psychologickou péči zajišťuje žákům poradenské zařízení.
5. Osvobození z výuky vyučovacího předmětu je možné uskutečňovat pouze v případech hodných zvláštního zřetele z důvodu mimořádné závažnosti postižení žáka, kdy nelze zajistit výuku daného vyučovacího předmětu alternativním způsobem. Dle § 67 ŠZ nemůže být žák uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření.
6. Žáci s SPU a SPCH studijních oborů žádají na konci 3. ročníku ŠPZ o posudek k přiznání uzpůsobení podmínek konání maturitní zkoušky. Tento posudek vydává PPP nebo SPC. Žáku nemusí být posudek vydán, pokud kontrolní vyšetření v PPP nebo SPC prokáže, že porucha byla již kompenzována. Žák koná maturitní zkoušku bez uzpůsobení podmínek.

Čl. IV

Vedení dokumentace

1. Veškerá odborná vyšetření žáka s SPU a SPCH jsou součástí osobní dokumentace žáka, dokumentace výchovného poradce, školního speciálního pedagoga a jsou s nimi seznámeni příslušní pedagogičtí pracovníci.
2. IVP se stanoví v případě potřeby především pro individuálně integrovaného žáka a vychází ze školního vzdělávacího programu, závěrů speciálně pedagogického vyšetření, popř. doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost, odborného lékaře nebo dalšího odborníka, a to na základě žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka nebo zletilého žáka. Je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
3. IVP je vypracován nejpozději 1 měsíc po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku a to dle potřeby. Za zpracování IVP odpovídá ředitel školy. IVP se vypracovává ve spolupráci s poradenským zařízením a zákonným zástupcem nezletilého

žáka nebo zletilým žákem. Výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli integrovaných žáků předkládá řediteli školy návrhy IVP v rámci zahájení správního řízení. **Zákonní zástupci nezletilých žáků nebo zletilí žáci žádají na počátku školního roku písemnou formou o schválení IVP.**

4. IVP je od 1. 9. 2011 dle platného předpisu doplněn o informovaný souhlas se zařazením žáka do některé z organizačních forem vzdělávání podle § 3 Vyhlášky 73/2005 Sb. v platném znění a s převedením žáka do vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením.

Zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák je poučen o:

a/ právech a povinnostech žáků a zákonných zástupců žáka k plnění docházky na střední škole,

b/ organizační formě vzdělávání,

c/ o podpůrných nebo vyrovnávacích opatřeních, která mohou žákovi pomoci zvládat stávající vzdělávací program,

d/ vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,

e/ možnostech dalšího vzdělávání a profesním uplatnění.

5. **O povolení vzdělávání dle IVP rozhoduje ředitel školy mimo správní řízení, o nepovolení IVP rozhoduje ve správním řízení.** Doba platnosti rozhodnutí ředitele školy o povolení vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami dle IVP se stanovuje s ohledem na předpokládaný vývoj žáka a perspektivní potřebu podpůrných speciálně pedagogických opatření, nutných pro vzdělávání žáka vzhledem k jeho speciálním vzdělávacím potřebám, **zpravidla pro školní rok.**

6. Neprospívající žáci a žáci se zvýšenou absencí mají právo se účastnit všech konzultačních hodin. V rámci podpůrného výukového programu „ZÁCHRANA“, který si stanovuje za cíl pomoci zvládnout studium ve zvoleném oboru, je žákovi třídním učitelem (po poradě s vyučujícími) doporučena účast na konzultačních hodinách.

Tyto hodiny jsou realizovány po dohodě s příslušným vyučujícím v rámci jeho nepřímé vyučovací povinnosti. Rozpisy konzultačních hodin jednotlivých učitelů jsou k dispozici na dveřích kabinetů, na informační nástěnce školy a internetových stránkách.. Konzultační hodiny nad rámec rozpisu je nutné řešit individuálně po dohodě s vyučujícím. Dokumentace podpůrného výukového programu se ukládá dle rozdělovníku.

7. Vedení dokumentace žáka se řídí zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. V

Hodnocení a klasifikace žáka

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.
2. Vhodným způsobem sděluje pedagog podstatu individuálního přístupu a zdůvodňuje způsob hodnocení žáků s SPU ostatním žákům ve třídě.

Čl. VI

Zjišťování SPU nebo SPCH

1. Zjišťování a diagnostiku SPU provádí pedagogicko-psychologická poradna, diagnostiku SPCH provádí pedagogicko-psychologická poradna nebo středisko výchovné péče, popř. odborný lékař.
2. Diagnostika je provedena na základě komplexního posouzení případu, speciálně pedagogického vyšetření, psychologického vyšetření, pedagogické diagnostiky a z rozboru příznaků, příčin a dalších souvislostí v souladu s postupy diferenciální diagnostiky a se zaměřením na rozbor nerovnoměrných výsledků žáka v jednotlivých testech.
3. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Kladno, C. Boudy 2953, Kladno a Střediskem výchovné péče Slaný, Dr. E. Beneše 528, Slaný.

Čl. VII

Spolupráce s poradenským zařízením

Poradenské zařízení, které provedlo odborné vyšetření:

- a) spolupracuje na požádání s pedagogy a zákonnými zástupci žáků eventuálně se samotnými zletilými žáky,
- b) poskytuje zákonným zástupcům žáka ucelené informace o možnostech poskytování speciálně pedagogické nebo psychologické péče žákovi; v případě zletilosti žáka poskytuje tyto informace přímo žákovi.

Čl. VIII

Závěrečná ustanovení

1. Tento metodický pokyn nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu ředitelem školy.

V Kladně dne 06.04.2006
Aktualizace dne 28.8.2008
Aktualizace dne 01. 12. 2011

Zpracovala: Mgr. Lenka Dvořáková
školní speciální pedagog

Ing. Jiří Růžek
ředitel

Řešení problematiky neprospěchu a zvýšené absence žáků Program „ZÁCHRANA“

Neprospívající žáci a žáci se zvýšenou absencí mají právo se účastnit všech konzultačních hodin. V rámci programu „ZÁCHRANA“, který si stanovuje za cíl pomoci zvládnout studium ve zvoleném oboru, je žákovi na doporučení třídního učitele, po poradě s vyučujícími, doporučena účast na konzultačních hodinách v níže uvedených předmětech. Tyto hodiny jsou realizovány po dohodě s příslušným vyučujícím v rámci jeho nepřímé vyučovací povinnosti. Rozpisy konzultačních hodin jednotlivých učitelů jsou k dispozici na dveřích kabinetů, na informační nástěnce školy a na internetových stránkách.. Konzultační hodiny nad rámec rozpisu je nutné řešit individuálně po dohodě s vyučujícím.

Zařazení do programu „Záchrana“ je plně v kompetenci třídního učitele. Žák může být zařazen do programu kdykoli v průběhu školního roku, a to i na svoji žádost. V případě, že navržený program žák nebo zákonný zástupce odmítne, je o tomto proveden zápis a spis postoupen dle rozdělovníku.

Žák je povinen odevzdat tento list ke kontrole třídnímu učiteli vždy na konci příslušného čtvrtletí školního roku před pedagogickou radou. Kopie tohoto listu je součástí podkladů třídního učitele u třídní zprávy pro pedagogickou radu. Ztráta bude považována jako neúčast na konzultacích.

Žáci také mohou navštívit, po dohodě, výchovnou poradkyni Mgr. Dvořákovou, se kterou mohou problematiku neprospěchu a nedocházky konzultovat.

Jméno a příjmení: _____ **Třída:** _____

Třídní učitel: _____ **Učitel OV:** _____

Neprospěch z předmětů (slovy): _____

Neklasifikace z předmětů (slovy): _____

Vzali na vědomí a souhlasí – nesouhlasí* se zařazením do programu „Záchrana“

Žák: _____ **Zákonný zástupce:** _____

Datum: _____

[illegible][illegible]

Podpis žáka: